

چرا به انبارداری صنعتی نیاز داریم؟

انبارداری صنعتی یکی از شاخه‌های مدیریت است که به بهینه‌سازی و نظارت بر فرآیندها و فعالیت‌های مرتبط با مدیریت انبارها و سیستم‌های توزیع در صنایع مختلف می‌پردازد. هدف اصلی این حوزه، افزایش کارایی و عملکرد سیستم‌های انبارداری و توزیع است.

در انبارداری صنعتی، موضوعاتی همچون طراحی و ساخت انبارها، مدیریت موجودی، برنامه‌ریزی و زمان‌بندی تحویل، مکان‌یابی مواد، فناوری‌های انبارداری (مانند سیستم‌های خودکار و رباتیک) و استفاده بهینه از روش‌ها و فرآیندهای انبارداری بررسی می‌شود. با این مقاله همراه ما باشید تا به بررسی نکات مختلف در این مورد بپردازیم. انبارداری صنعتی، مفاهیم و تعریف‌ها

قبل از آن که به سراغ بررسی جزئیات و ویژگی‌های انبارداری صنعتی برویم، بهتر است ابتدا مفهوم کلی انبارداری را بشناسیم. انبارداری به زبان ساده، به معنای نگهداری کالاها و موجودی‌های فیزیکی مواد پیش از فروش به مصرف‌کننده یا استفاده در خط تولید است. انبارها امکاناتی برای حفاظت از کالاها، دسترسی آسان به آنها، محاسبه حجم و هزینه‌ها و در نهایت سازماندهی دقیق محصولات و مواد را فراهم می‌کنند.

در کسب‌وکارهای کوچک و نوپا، انبار می‌تواند یکی از اتاق‌های خانه، انباری مسکونی یا حتی اجاره یک اتاق کوچک در مناطق ارزان شهر باشد؛ اما در کسب‌وکارهای بزرگ و

صنعتی، انبارها به سازه‌های بزرگی تبدیل می‌شوند که ویژگی‌های خاصی دارند؛ مانند استحکام و امنیت یا پیاده‌سازی سیستم‌های هوشمند. اینجا دقیقاً همان نقطه‌ای است که انبارداری صنعتی ایجاد می‌شود.

با نرم افزار انبار و حسابداری انبار دیدگاه، مدیریت انبار و موجودی کالاهای خود را بهینه‌تر کنید.

انباردار کیست؟

انباردار کسی است که وظیفه نگهداری از اقلام و قطعات را در انبار به عهده دارد و باید هر کالا یا قطعه را با توجه به شرایط نگهداری مطلوب خودش، نگهداری کند.

انبارداری چیست؟

به فرآیند جمع‌آوری اقلام و قطعات در انبار، انبارداری گفته می‌شود. اگر این فرآیند در محیط‌های صنعتی صورت گیرد، انبارداری صنعتی نامیده می‌شود. انبارداری صنعتی نوعی از انبارداری است که تمامی فعالیت‌های یک صنعت، از تولید تا ذخیره‌سازی نهایی کالا، در آن صورت می‌گیرد.

انبار چیست؟

همه ما کمابیش با مفهوم انبار آشنا هستیم، اما شاید بهتر باشد بدانیم که انبار به مکانی اطلاق می‌شود که در آن، کالاها به صورت منظم ذخیره و طبقه‌بندی می‌شوند. اهمیت انبار در این است که بیش از نیمی از دارایی‌ها و اموال یک سازمان، شرکت یا

کسب‌وکار به طور منظم در آن نگهداری می‌شود؛ به این ترتیب این امکان را فراهم می‌کند که در مواقع نیاز، به سادگی به این کالاها دسترسی پیدا کنیم.

هر سازمان یا شرکتی که در زمینه فروش یا تولید محصولات فعالیت می‌کند، به فضایی نیاز دارد که بتواند کالاهای مازاد خود را در آن ذخیره کند. این ذخیره‌سازی باید در مکانی انجام شود که نه تنها از محصولات محافظت کند، بلکه دسترسی به آن‌ها را نیز آسان سازد. بنابراین درک این که انبار چیست و چه کاربردی دارد برای سازمان‌ها ضروری است.

سازماندهی انبارها چگونه است؟

انبارها بر اساس اصول و قواعد خاصی در زمینه انبارداری و طبقه‌بندی محصولات، سازماندهی می‌شوند. از جمله مهم‌ترین این اصول، قفسه‌بندی پانل راک و قفسه‌بندی پیچ و مهره‌ای هستند. با بهره‌گیری از روش‌های مناسب انبارداری، می‌توانید مطمئن باشید که کالاهای شما به درستی و با ایمنی کامل ذخیره می‌شوند و در زمان نیاز به راحتی قابل دسترسی خواهند بود.

ویژگی‌های انبار صنعتی

انبار صنعتی و انبارداری صنعتی، تعاریفی نزدیک به هم دارند. انبار صنعتی سازه‌ای بزرگ است که برای ذخیره محصولات تولیدی یا مواد اولیه مجموعه‌های صنعتی استفاده می‌شود. انبارداری صنعتی به فرآیندهایی اطلاق می‌شود که داخل این انبارها انجام می‌گیرند. یک انبار صنعتی از اجزای مختلفی تشکیل می‌شود که تقریباً در همه

انبارها مشترک هستند. برخی از این اجزا عبارتند از:

- ساختمان اداری
- مسیرهای ارتباطی برای ورود و خروج محصولات و مواد
- بخش‌های ذخیره‌سازی شامل قفسه‌ها، باربندها و ...
- سکوی بارگیری
- پارکینگ

برخی از مجموعه‌های تولیدی که فروش مستقیم از کارخانه دارند، ممکن است در کنار انبارهای خود، فضایی برای نمایش محصولات تولیدی نیز داشته باشند؛ به این معنا که در برخی کسب‌وکارها، انبار به نمایشگاه محصولات (Show room) نیز تجهیز شده باشد.

یک انبار صنعتی که برای نگهداری محصولات و مواد تولیدی و صنعتی استفاده می‌شود، باید ویژگی‌های زیر را داشته باشد:

- فضای دسترسی مناسب
- طراحی بیرونی و درونی متناسب با نوع محصول
- جای‌گذاری صحیح محل‌های بارگیری و تخلیه بار
- تهویه مناسب
- امنیت بالای سازه

این ویژگی‌ها تضمین می‌کنند که انبار صنعتی بتواند به نحو احسن وظایف خود را در

نگهداری و مدیریت مواد و محصولات انجام دهد.

مراحل انبارداری

حال که قرار است به موضوع انبارداری صنعتی بپردازیم، بهتر است ابتدا نگاهی به مراحل انبارداری در سطح معمولی و صنعتی داشته باشیم. پس در ادامه مراحل انبارداری را باهم بررسی خواهیم کرد:

پذیرش کالا

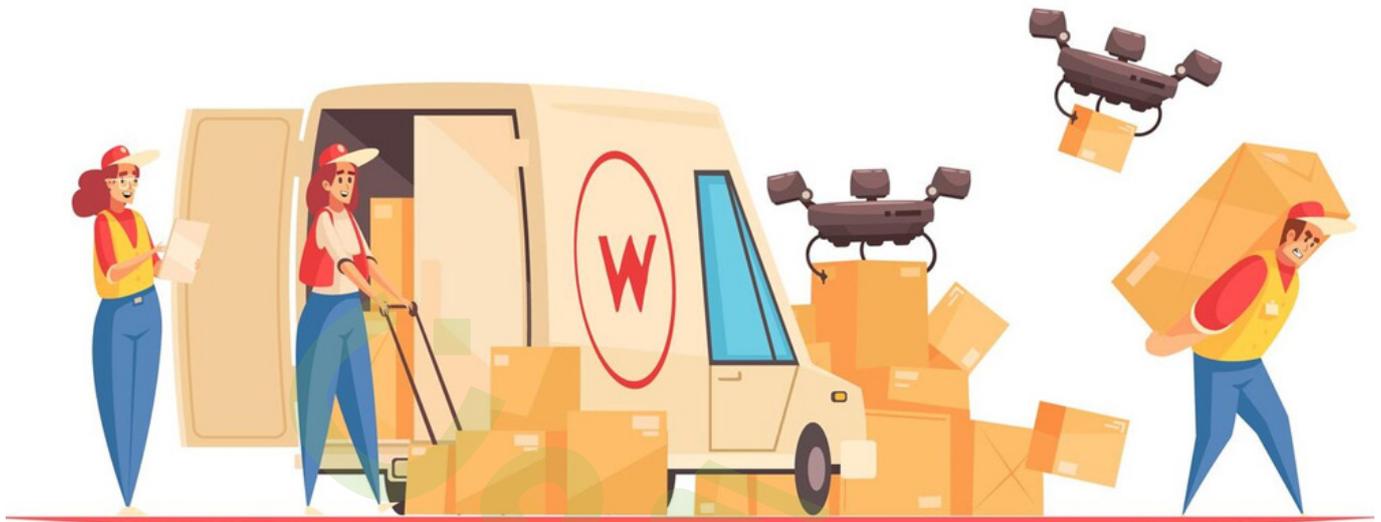
شرکت‌های حمل و نقل یا مالکین کالا که دارای انبار هستند، مطابق با قوانین موجود، می‌توانند مجوزهای لازم برای ورود کالا به انبار را صادر کنند. این مجوزها شامل

درخواست تحویل کالا به انبار و مدارک مربوط به کالا است. با ورود کالا به انبار، کنترل‌های امنیتی و نگهبانی انجام می‌شود و پس از آن، کالا وارد بخش پذیرش می‌شود. در این بخش، مسئولین انبار کالاها را از نظر شکل و تعداد با اطلاعات ارائه شده مطابقت می‌دهند. اگر مغایرتی وجود داشت، صورت‌جلسه‌ای تنظیم و اطلاعات لازم ارائه می‌شود. در صورت عدم مغایرت، کالاها با توجه به نوع و شرایط آن‌ها و امکانات انبار، دسته‌بندی و به بخش‌های مناسب ارسال می‌شوند.

جاگذاری و جابه‌جایی کالا

مرحله دوم انبارداری، جابه‌جایی کالا است. پس از ورود کالا به انبار، با توجه به استانداردهای موجود برای ذخیره‌سازی، محل مناسبی برای هر کالا تعیین و سپس کالا در محل مشخص شده قرار می‌گیرد. مکان دقیق نگهداری کالا باید در اسناد کاغذی یا سامانه مدیریت انبار ثبت شود. پس از اتمام فرآیند تحویل، صاحب کالا یا نماینده قانونی او، رسید یا قبض انبار را دریافت می‌کند.

صاحبان کالا می‌توانند از کالاهای تحویل داده‌شده به انبارهای عمومی به عنوان وثیقه برای دریافت اعتبار و وام از بانک‌ها و مؤسسات مالی استفاده کنند. در نظر داشته باشید صرف وجود کالا در انبار عمومی دلیلی بر تعلق‌گیری وام نیست و وام و سایر تسهیلات تنها در صورتی که انبار عمومی و رسمی و دارای اساس‌نامه مطابق با قانون انبارها باشد، به صاحب کالا تعلق می‌گیرد.

انتخاب و گردآوری کالا برای خروج

در صورت درخواست صاحب کالا برای خروج کالا از انبار، پس از انجام تشریفات خروج، کالا از انبار خارج و به نقطه تحویل حمل می‌شود. مطابق با استانداردهای انبارداری، اگر برای کالایی برگه وثیقه صادر شده و هنوز در وثیقه بانک یا مؤسسه دیگری باشد، اجازه خروج از انبار داده نمی‌شود و مراحل خروج کالا طی نخواهد شد.

پس از صدور مجوز خروج کالا، فرآیند خروج از انبار آغاز می‌شود. با دریافت اطلاعات مربوط به تحویل کالا و وسیله نقلیه، منابع لازم به بارگیری کالا تخصیص داده می‌شود. در صورت درخواست صاحب کالا برای بسته‌بندی، کالاها بسته‌بندی و بارگیری می‌شوند.

مطابق با درخواست و نیاز صاحب کالا، اقلام انبارداری شده می‌توانند همراه با مستندات نظیر بارنامه و... در سیستم ذخیره و نگهداری شوند.

مراحل انبارداری صنعتی چیست؟

در حالت کلی، انبارداری صنعتی شامل مراحل زیر است:

- مدیریت و جمع‌آوری موجودی کالا و محصول
- آماده‌سازی سفارش‌ها
- بسته‌بندی محصولات
- وزن کردن محصول
- انتخاب یک وسیله برای جابه‌جایی
- ارسال محصول به بخش فروش یا ارسال مستقیم به خریدار

در نهایت، باید مجدد به این موضوع اشاره کنیم که انبارداری صنعتی به طور قابل توجهی به بهبود فرآیندهای ذخیره‌سازی، مدیریت موجودی و توزیع کمک می‌کند و این امر باعث افزایش کارایی و بهره‌وری سازمان می‌شود.

مزایای انبارداری صنعتی

تصور کنید که اصلاً مفهومی با عنوان انبارداری صنعتی وجود ندارد. به نظر شما در نبود آن چه اتفاقی رخ خواهد داد؟ در این بخش، به برخی مشکلات ناشی از نبود سیستم‌های انبارداری مدرن و اصولی اشاره می‌کنیم.

نبود ساماندهی مناسب، ناهماهنگی و دسترسی نداشتن به گزارش‌های به‌روز و قابل اعتماد در سیستم انبارداری، عملکرد تمامی واحدهای سازمان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. به عنوان مثال در مرحله اول، فرآیند فروش شرکت‌ها، سازمان‌ها و ارگان‌ها را مختل می‌کند. مثلاً واحد فروش ممکن است بدون اطلاع از اتمام موجودی کالای خاصی، سفارش‌های مشتریان را بپذیرد و زمان تحویل معمول را اعلام کند اما با اتمام

موجودی آن کالا در انبار، با تأخیر در تحویل مواجه می‌شود یا مجبور به اعلام اتمام موجودی و پیشنهاد جایگزین به مشتری می‌شود. این مشکلات به اعتبار و وجهه شرکت‌ها لطمه خواهد زد.

علاوه بر این، برخوردار نبودن از سیستم انبارداری صنعتی اصولی می‌تواند منجر به ایجاد بی‌نظمی و اختلال در خط تولید شرکت‌های تولیدی و کارخانه‌ها شود. اتمام ناگهانی مواد اولیه می‌تواند باعث توقف خط تولید شود. این مسئله ممکن است کاهش کیفیت کالاها را به دنبال داشته باشد و در نهایت به اعتبار شرکت آسیب بزند.

در کل، اهمیت انبارداری و بهره‌گیری از سیستم‌های مدرن و اصولی در انبارداری را نمی‌توان نادیده گرفت. این سیستم‌ها نه تنها به بهبود عملکرد واحدهای مختلف سازمان کمک می‌کنند، بلکه از بروز مشکلاتی که می‌تواند به اعتبار و بهره‌وری سازمان لطمه بزند هم جلوگیری می‌کنند. بنابراین، سرمایه‌گذاری در سیستم‌های انبارداری صنعتی مدرن و کارآمد، یک ضرورت حیاتی برای هر سازمان و مرکز صنعتی محسوب می‌شود.

مهارت‌های ضروری برای موفقیت در انبارداری صنعتی

اشتغال در عرصه انبارداری صنعتی به مجموعه‌ای از مهارت‌ها نیاز دارد که کسب آن‌ها به انباردار کمک می‌کند تا وظایف خود را به بهترین شکل ممکن انجام دهد و در مواجهه با مشکلات، تصمیمات بهینه اتخاذ کند. برخی از این مهارت‌ها به ترتیب زیر هستند:

- توانایی کار با کامپیوتر: آشنایی با نرم‌افزارهای مدیریت انبار و داده‌های مرتبط.
- مهارت حل مسئله: توانایی شناسایی و رفع مؤثر مشکلات.
- چگونگی تعامل با مشتری‌ها: برقراری ارتباط مؤثر و پاسخگویی به نیازهای مشتریان.
- مهارت تعامل بین فردی: همکاری و هماهنگی با سایر اعضای تیم.
- علاقه و استعداد در بخش‌های مکانیکی کار: درک و مهارت در استفاده از

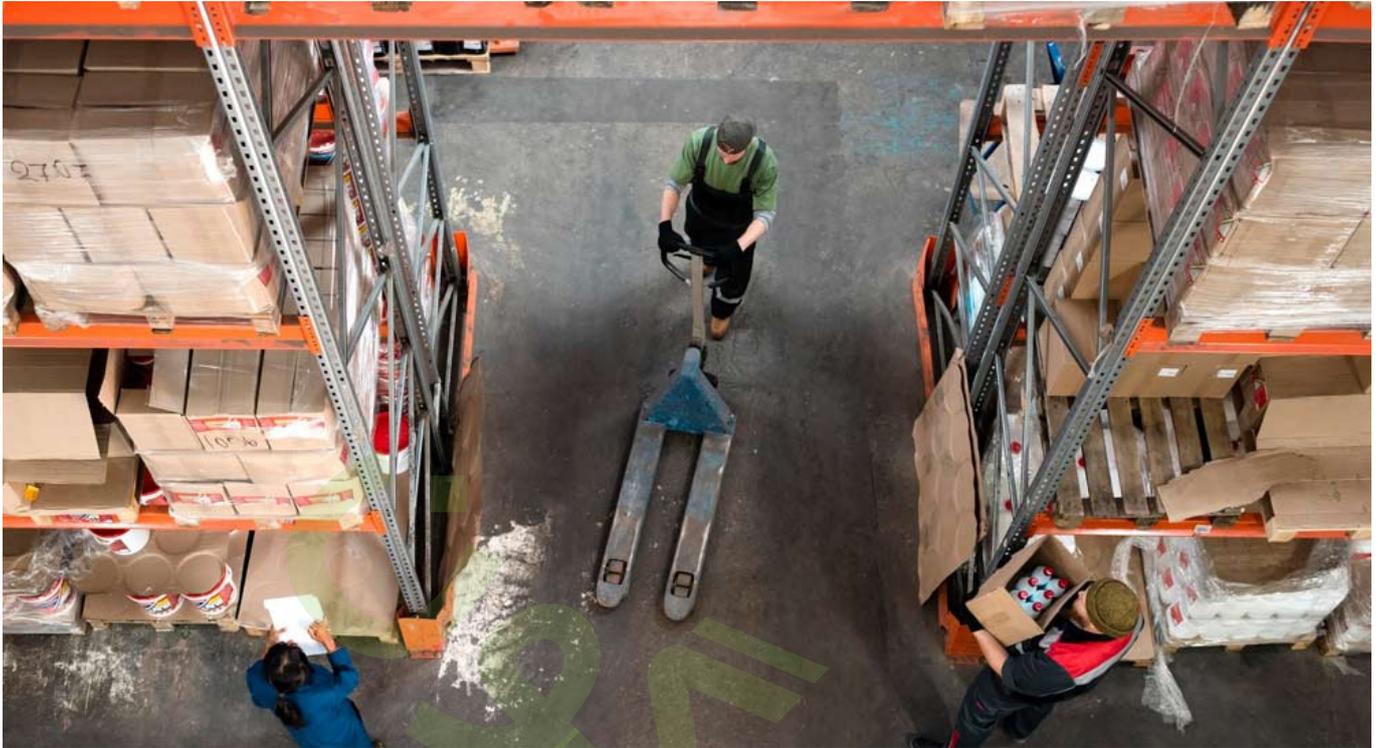
تجهیزات و ماشین‌آلات انبار.

اصول انبارداری صنعتی

در مشاغل و کسب‌وکارهایی که نیازمند انبارداری صنعتی هستند، موفقیت زمانی حاصل می‌شود که اصول انبارداری به درستی رعایت شوند؛ چرا که بدون این اصول، مشکلات متعددی بروز خواهند کرد. هر کسب‌وکاری برای رسیدن به قله‌های موفقیت باید به این اصول پایبند باشد. در ادامه به برخی از این اصول می‌پردازیم:

- **ساماندهی و نظم:** تنظیم و دسته‌بندی منظم کالاها برای دسترسی آسان.
- **مدیریت موجودی:** نظارت مستمر بر موجودی کالاها و مواد اولیه.
- **به‌روزرسانی داده‌ها:** ثبت و نگهداری دقیق اطلاعات ورودی و خروجی کالاها.
- **امنیت:** اطمینان از حفاظت و ایمنی کالاها در انبار.
- **کارایی عملیاتی:** بهینه‌سازی فرآیندهای انبارداری برای کاهش زمان و هزینه‌ها.

با پیروی از این اصول و توسعه مهارت‌های ذکر شده، انبارداران می‌توانند نقش حیاتی خود را در بهبود عملکرد و بهره‌وری سازمان‌ها ایفا کنند و به موفقیت‌های بیشتری دست یابند.

اهمیت و چالش‌های انبارگردانی در انبارداری صنعتی

انبار به عنوان یکی از مهم‌ترین سرمایه‌های یک سازمان، همواره نیازمند نظارت و کنترل مداوم است. در این راستا، انبارگردانی به عنوان فرآیندی بسیار حیاتی تلقی می‌شود که در آن موجودی انبار با دقت شمارش و با موجودی ثبت‌شده در دفاتر انبار مقایسه می‌شود.

هر انبار در طول سال حداقل یک بار باید طبق استانداردهای مربوطه، انبارگردانی شود اما بر اساس سیاست‌ها و اصول مالی و حسابداری، این فرآیند ممکن است بیشتر از یک بار صورت بگیرد. انبارگردانی اهمیت بسیاری دارد چرا که امکان جلوگیری از اختلاف موجودی واقعی انبار با موجودی ثبت‌شده در سیستم را فراهم می‌کند. این

اختلافات ممکن است به دلایل مختلفی رخ دهند، از جمله:

- **اشتباهات در ثبت ورود و خروج:** مثلاً کالا در هنگام خروج از انبار، در سیستم ثبت نشده باشد که باعث مغایرت میان موجودی واقعی و موجودی سیستم می شود.
 - **ثبت نشدن رویدادهای مالی:** ممکن است بخشی از معاملات مالی در سیستم ثبت نشده باشند، مثلاً خرید یا فروش.
 - **تغییر کردن طبقه کالا:** در برخی موارد، به روزرسانی نکردن طبقه کالا مشکلاتی را ایجاد می کند؛ مثلاً در صورتی که کالا به ضایعات تبدیل شده اما در سیستم به روز نشده باشد.
 - **نبود دقت و تمرکز:** دقت در گزارش گیری و آمارگیری از جمله مسائلی است که در انبارگردانی بسیار حائز اهمیت است. همچنین، باید با کالاهای پرگردش، کم گردش و ضایعاتی در سازمان آشنا بود تا به طور کامل از وضعیت انبار آگاه باشید.
- در نهایت، باید توجه کنید که اشتباهات سهوی در انبار می تواند نقشی اساسی در ایجاد اختلاف موجودی داشته باشد. بنابراین، انبارگردانی نه تنها یک فرآیند مدیریتی است، بلکه یک ابزار اساسی برای حفظ سرمایه و اعتبار سازمان نیز محسوب می شود.

برای دریافت دمو نرم افزارهای لجستیک

سخن پایانی

در این مطلب به بررسی انبار صنعتی پرداختیم. مزایا و معایب استفاده از این روش را بیان کردیم و به نقش آن در بهبود وضعیت شرکتها پرداختیم. انبارداری درست یکی از بخشهای مهم، به خصوص در سازمانهای تولیدی است و می تواند باعث افزایش بهره روی سازمان شود. توجه کنید که نبود یک سیستم انبارداری مناسب و حرفه ای می تواند عواقب جبران ناپذیری را برای سازمان به همراه داشته باشد.